

TOMORROW STORIES

The power of fiction

In fiction, anything is possible. While many scientific methods, such as future thinking and scenario building explore possible futures too, when they operate in the realm of science, there are certain rules to follow. Which, of course, is not only good but necessary for scientific integrity. But that is also why we need fiction. To intentionally break these rules.

These are stories about the imagined tomorrows. They are giving names and emotions to the yet faceless “future generations” we so keenly refer to. They force us to step into their lives even if for a brief moment and not only see what they see but also feel what they feel. The stories you will read take current climate science into account and explore different scenarios but are essentially works of fiction and should be treated as none other.

Given the limited time I had for writing I was not able to consult other people about their feelings and experiences about these subjects. Thus, while some of the stories are from the point of view of people from the global south, because I deem it beyond important to try and imagine the lives of those most affected, as a white, non-indigenous person, I do not claim to understand their perspectives on an emotional level. Thus, I am more than willing to hear any critique and grievances you may have, especially about these tales.

Taking you with me on these embarkments into the future, I hope to evoke empathy for those who will have to live with the consequences of our actions today, for the unknown other. I also aim to communicate that there are some things that surpass time and space – how people will always feel love and friendship, pride and embarrassment, fear and joy. I also hope to provide starting points for difficult and uncomfortable conversations that are to be had around the climate catastrophe, geoengineering and climate (in) justice. And lastly, I hope to inspire those of scientific mind to step out of their comfort zone and think in terms of fiction, in terms of emotional engagement and in terms of imagination – as we cannot make a change happen if we cannot first imagine it.

Venla Lankinen
Helsinki 15.08.2023

Fiktion voima

Fiktiossa kaikki on mahdollista. Vaikka monissa tieteissä, tulevaisuustutkimuksesta skenaarioiden luomiseen tarkastellaan myös mahdollisia maailmoja, tieteen piirissä toimiminen vaatii tiettyjen sääntöjen noudattamista. Nämä säännöt ovat paitsi hyviä myös välttämättömiä tieteellisen integriteetin kannalta. Mutta juuri tästä syystä tarvitsemmekin fiktiota. Voidaksemme rikkoa näitä sääntöjä.

Nämä ovat tarinoita kuvitelluista ihmisistä. Ne antavat nimet ja tunteet niille kasvottomille ”tuleville sukupolville”, joihin niin monesti viittaamme. Ne pakottavat meidät astumaan heidän elämiinsä edes hetkellisesti ja näkemään sen, mitä he näkevät ja tuntemaan sen, mitä he tuntevat. Tarinat, joita tulet lukemaan, ottavat huomioon nykyisen ilmastotieteen ja tutkivat erilaisia skenaarioita, mutta ovat loppujen lopuksi fiktiivisiä teoksia, joten sellaisina ne tulee myös ottaa.

Rajallisen kirjoitusajan takia en juuri ehtinyt kuulemaan muiden ihmisten tunteita ja kokemuksia näihin aiheisiin liittyen. Siksi, vaikka joissain tarinoissa otettu näkökulma on globaalista etelästä, minkä koen äärimmäisen tärkeänä – meidän on kuviteltava niiden ihmisten kokemuksia, joihin ilmastokriisi voimakkaimmin osuu – en voi väittää ymmärtäväni heidän kokemuksiaan todellisella tunnetasolla valkoisena läntisen maailman asukkina. Olen siis enemmän kuin halukas kuulemaan mahdolliset kritiikit ja moitteet, joita erityisesti näistä tarinoista herää.

Kuljettaessani sinut mukanani tulevaisuuteen, toivon voivani herättää sinussa empatiaa niitä tuntemattomia toisia kohtaan, jotka joutuvat elämään meidän tekojemme seurausten kanssa. Pyrin myös viestimään, että on olemassa asioita, jotka ylittävät ajan ja paikan – kuten se, miten me tunnemme rakkautta ja ystävyyttä, ylpeyttä ja häpeää, pelkoa ja iloa. Lisäksi toivon tarjoavani lähtökohtia vaikeille ja epämukaville keskusteluille, joita on käytävä ilmastokatastrofista, ilmastokorjauksesta ja ilmasto(epä)oikeudenmukaisuudesta. Ja lopuksi, toivon inspiroivani tieteen kielellä ajattelevia astumaan mukavuusalueensa ulkopuolelle ja ajattelemaan fiktion säännöin, tunteita tutkaillen ja mielikuvitusta säästämättä – sillä emme voi saada muutosta aikaan, jos emme voi edes kuvitella sitä.

Venla Lankinen
Helsingissä 15.08.2023

TOMORROW STORIES

The power of fiction

In fiction, anything is possible. While many scientific methods, such as future thinking and scenario building explore possible futures too, when they operate in the realm of science, there are certain rules to follow. Which, of course, is not only good but necessary for scientific integrity. But that is also why we need fiction. To intentionally break these rules.

These are stories about the imagined tomorrows. They are giving names and emotions to the yet faceless “future generations” we so keenly refer to. They force us to step into their lives even if for a brief moment and not only see what they see but also feel what they feel. The stories you will read take current climate science into account and explore different scenarios but are essentially works of fiction and should be treated as none other.

Given the limited time I had for writing I was not able to consult other people about their feelings and experiences about these subjects. Thus, while some of the stories are from the point of view of people from the global south, because I deem it beyond important to try and imagine the lives of those most affected, as a white, non-indigenous person, I do not claim to understand their perspectives on an emotional level. Thus, I am more than willing to hear any critique and grievances you may have, especially about these tales.

Taking you with me on these embarkments into the future, I hope to evoke empathy for those who will have to live with the consequences of our actions today, for the unknown other. I also aim to communicate that there are some things that surpass time and space – how people will always feel love and friendship, pride and embarrassment, fear and joy. I also hope to provide starting points for difficult and uncomfortable conversations that are to be had around the climate catastrophe, geoengineering and climate (in) justice. And lastly, I hope to inspire those of scientific mind to step out of their comfort zone and think in terms of fiction, in terms of emotional engagement and in terms of imagination – as we cannot make a change happen if we cannot first imagine it.

Venla Lankinen
Helsinki 15.08.2023

Fiktion voima

Fiktiossa kaikki on mahdollista. Vaikka monissa tieteissä, tulevaisuustutkimuksesta skenaarioiden luomiseen tarkastellaan myös mahdollisia maailmoja, tieteen piirissä toimiminen vaatii tiettyjen sääntöjen noudattamista. Nämä säännöt ovat paitsi hyviä myös välttämättömiä tieteellisen integriteetin kannalta. Mutta juuri tästä syystä tarvitsemmekin fiktiota. Voidaksemme rikkoa näitä sääntöjä.

Nämä ovat tarinoita kuvitelluista huomista. Ne antavat nimet ja tunteet niille kasvottomille ”tuleville sukupolville”, joihin niin monesti viittaamme. Ne pakottavat meidät astumaan heidän elämiinsä edes hetkellisesti ja näkemään sen, mitä he näkevät ja tuntemaan sen, mitä he tuntevat. Tarinat, joita tulet lukemaan, ottavat huomioon nykyisen ilmastotieteen ja tutkivat erilaisia skenaarioita, mutta ovat loppujen lopuksi fiktiivisiä teoksia, joten sellaisina ne tulee myös ottaa.

Rajallisen kirjoitusajan takia en juuri ehtinyt kuulemaan muiden ihmisten tunteita ja kokemuksia näihin aiheisiin liittyen. Siksi, vaikka joissain tarinoissa otettu näkökulma on globaalista etelästä, minkä koen äärimmäisen tärkeänä – meidän on kuviteltava niiden ihmisten kokemuksia, joihin ilmastokriisi voimakkaimmin osuu – en voi väittää ymmärtäväni heidän kokemuksiaan todellisella tunnetasolla valkoisena läntisen maailman asukkina. Olen siis enemmän kuin halukas kuulemaan mahdolliset kritiikit ja moitteet, joita erityisesti näistä tarinoista herää.

Kuljettaessani sinut mukanani tulevaisuuteen, toivon voivani herättää sinussa empatiaa niitä tuntemattomia toisia kohtaan, jotka joutuvat elämään meidän tekojemme seurausten kanssa. Pyrin myös viestimään, että on olemassa asioita, jotka ylittävät ajan ja paikan – kuten se, miten me tunnemme rakkautta ja ystävyyttä, ylpeyttä ja häpeää, pelkoa ja iloa. Lisäksi toivon tarjoavani lähtökohtia vaikeille ja epämukaville keskusteluille, joita on käytävä ilmastokatastrofista, ilmastokorjauksesta ja ilmasto(epä)oikeudenmukaisuudesta. Ja lopuksi, toivon inspiroivani tieteen kielellä ajattelevia astumaan mukavuusalueensa ulkopuolelle ja ajattelemaan fiktion säännöin, tunteita tutkaillen ja mielikuvitusta säätämättä – sillä emme voi saada muutosta aikaan, jos emme voi edes kuvitella sitä.

Venla Lankinen
Helsingissä 15.08.2023

TOMORROW STORIES

Tejaswini, 2030, Mumbai, 42°C, SRM private procurement

Global climate mitigation has not been sufficient and temperatures have continued to increase. The US research program on SRM has finished and they are taking leadership in deployment of these technologies. Since a clear global governance has not been established, the private sector is also heavily involved. India has been suffering from extreme heats and a US-based company has made an offer to the state to provide them with relatively inexpensive SRM through a cooling credit system.

Laying on the concrete floor was the only way to stay even moderately cool in the house. It was not the most comfortable place to spend your day in terms of ergonomics, but out of two bad options, constantly sweating buckets or having a sore back, she usually chose the latter. Yet, even there, holding her phone up felt like a workout.

“Could you get me some sweet tea?” she asked her brother Rajesh who was sat on the lounge with the fan blowing straight to his face.

“Why don’t you do it yourself, TJ” he answered.

“Cause you’re closer. And nicer. And younger. You still have a limber body unlike me.”

Rajesh sighed, but got up.

“You literally just turned sixteen”, he mumbled on his way to the fridge.

“I know. I’m practically a grandma!” she exclaimed.

“Don’t say that in front of nani¹ or she might never talk to you again”, Rajesh said handing Tejaswini a glass.

“Sounds like a dream”, she answered jokingly, as if every day she didn’t fear receiving a call from their mother, who was currently taking care of her, that nani had lost her battle with the heat.

It had been over 40 degrees for weeks now. Tejaswini and Rajesh were both on their summer vacation but had barely left the house, since during the days it was far too hot to do anything. Most days they laid around drinking whatever cold beverages they had at hand, scrolled the clock app and annoyed each other to escape the thought of their youth being wasted inside. Luckily, there was the endless stream of 10-second videos to keep their minds occupied.

Dogs behaving like humans, celebrity feuds explained, a filter that shows how you would look like as a white person, get ready with me, social unrest in New Delhi, five ways to cool your apartment without a fan, dog eating a watermelon, “stop scrolling!” Something about the tone made Tejaswini obey. It was somehow desperate and enticing at the same time.

The woman in the video introduced herself as Dr. Priya Deshpande.

“I have a doctorate in international relations and I have been working with NGOs involved in climate justice for the past ten years. These are my credentials. And I need you to listen to me when I say that the procurement our country is about to make regarding SRM may bring about the long-awaited cooling but will not be sustainable nor even remotely just for our people.”

Tejaswini paused the video. What procurement? What was going on and why wasn’t she aware of it? She pressed play again while opening up the comment section and scrolling through countless reactions similar to hers.

“And if you are only now just hearing about this, it is exactly how they want it to play out. It’s not a conspiracy. Follow the link in the bio to find out what’s going on. And please, don’t let this go down without a fight.” After that the video started playing over again. Tejaswini sat up from the floor and walked to the window. The air outside was hard to breathe and the streets being empty in the middle of the day in a city of almost 30 million people was simply eerie. She brought her phone up to her face. Dr. Priya Deshpande stared right back at her. Tejaswini clicked on the name of the creator and started reading.

That night she didn’t really sleep, but for the first time in weeks it was not the heat keeping her up. She looked through research papers, infographics, petitions from scientists and NGOs and videos behind hashtags like ‘solar management not confinement’ and ‘cool off cooling credits’. She learnt how there was yet no global governance on solar radiation management and were these systems implemented through private providers in India, might it set the course for other parts of the world too. She learnt that at its worst the cooling credit system would be one more climate management task for the individual, with the possibility of making the poorest parts of the world even poorer, all the while all the research stated that SRM should actually be treated as a public good. The process had been kept on the downlow because were the state to provide this much needed service, it would create more immediate costs for them. And the saddest part was that people in her country were already so desperate, so beat down by the heat that were they presented with this solution, even if it included them being the ones having to pay for it, they would be very likely to accept. By dawn her mind was set.

Rajesh woke up to his sister shaking her frantically.

“Wake up! It’s about our future” she shouted.

1 Nani refers to a mother’s mother

TOMORROW STORIES

Tejaswini, 2030, Mumbai, 42°C, SRM-tekniikan yksityistetty käyttöönotto

Ilmastomuutoksen hillintätoimenpiteet eivät ole olleet riittäviä, ja lämpötilat ovat jatkaneet ripeää nousuaan. Valkoisen talon SRM-tutkimusohjelma on saatu päätökseen ja USA on ottamassa johtavan aseman näiden teknologioiden käyttöönotossa. Koska kansainvälistä hallintoa SRM-tekniikoille ei toistaiseksi ole, myös yksityinen sektori tekee merkittäviä liikkeitä. Intia on kärsinyt pitkään äärimmäisestä kuumuudesta ja Yhdysvalloissa toimiva yritys on tehnyt maan hallinnolle tarjouksen suhteellisen edullisesta SRM-tekniikkaratkaisusta, joka perustuisi yksityisiin jäähdytyskrediitteihin.

Betonilattialla makaaminen oli ainoa tapa pysyä viileänä. Ei se toki ollut ergonomisin paikka viettää päivää, mutta kahden huonon vaihtoehdon väliltä – jatkuvan hikoilun ja selkävun – Tejaswini valitsi yleensä jälkimmäisen. Vaikka lattiallakin puhelimen kannattelu tuntui treeniltä.

“Voisitko hakea minulle makeaa teetä?” hän kysyi veljeltään Rajeshilta, joka istui lepotuolissa ja huudatti tuuletinta kasvoilleen.

“Mikset hae itse, TJ?” hän vastasi.

“Koska olet lähempänä. Ja kivempi. Ja nuorempi. Sinulla on vielä vetreä keho, toisin kuin minulla.”

Rajesh huokaisi, mutta nousi ylös.

“Täytit kirjaimellisesti äsken kuusitoista”, hän mutisi löntystyessään jääkaapille.

“Tiedän. Olen käytännössä isoäiti!” hän huudahti.

“Älä sano tuota nanin¹ kuullen, tai se saattaa lakata puhumasta sinulle”, Rajesh sanoi ojentaen Tejaswinille lasin.

“Kuulostaa unelmalta”, hän vastasi virnistäen. Niin kuin ei muka olisi joka päivä pelännyt heidän parhaillaan nanista huolehtivan äitinsä soittavan ja kertovan kuumuuden päihittäneen isoäidin.

Yli 40 asteen lämpötiloja oli jatkunut jo viikkoja. Tejaswinilla ja Rajeshilla oli kesäloma, mutta he eivät juuri olleet poistuneet kotiaan. Päiväsaikaan oli yksinkertaisesti liian kuumaa tehdä mitään. Useimpina päivinä he loikoilivat ympäriinsä kylmä juoma vierellään, selasivat tiktokia ja ärsyttivät toisiaan – eli koettivat olla ajattelematta sitä, sitä miten heidän nuoruutensa valui hukkaan. Löputon virta kymmenen sekunnin videoita piti onneksi kummankin mielen kiireisenä.

Koiria, jotka käyttäytyivät kuin ihmiset, julkisriitoja selitettynä, filtteri, joka näytti, miltä näyttäisit valkoisena, get ready with me, levottomuuksia New Delhissä, viisi tapaa viilentää asuntoasi ilman tuuletinta, koira syömässä vesimelonia, “lopeta selailu!” Jokin puhujan äänensävyssä sai Tejaswinin tottelemaan. Se oli epätoivoinen. Ja vetoava. Samalla kertaa.

Videolla esiintyvä nainen kertoi olevansa tohtori Priya Deshpande.

“Minulla on tohtorin tutkinto kansainvälisissä suhteissa ja olen työskennellyt ilmasto-oikeudenmukaisuuden parissa viimeiset kymmenen vuotta. Tämä on taustani. Pyydän siis, että uskot minua, kun sanon, että SRM-hankinta, jonka maamme on tekemässä voi ehkä tuoda kaipaamamme viilennyksen, mutta ei ole ratkaisuna kestävä tai oikeudenmukainen kansallemme”

Tejaswini pysäytti videon. Mikä hankinta? Mitä oli meneillään ja miksei hän ollut kuullutkaan siitä? Hän painoi toistopainiketta ja avasi samalla videon kommentit. Kenttä oli täynnä hämmennystä, joka vastasi hänen omaansa.

“Ja jos kuulet tästä vasta nyt, se on juuri se, mitä he haluavat. Tämä ei ole salaliittoteoria. Klikkaa linkkiä profiilissamme saadaksesi lisätietoja. Ei anneta tämän vain tapahtua.” Sitten video alkoi pyöriä uudelleen. Tejaswini nousi lattialta ja käveli ikkunan luo. Ulkoa virtaavaa ilmaa oli vaikea hengittää ja se miten tyhjiä kadut olivat keskellä päivää, vaikka kaupungissa asui lähes 30 miljoonaa ihmistä, oli suorastaan kammottavaa. Hän nosti puhelimen takaisin kasvojensa eteen. Tohtori Priya Deshpande tuijotti suoraan takaisin. Tejaswini klikkasi nimimerkkiä ja alkoi lukea.

Sinä yönä hän ei juuri nukkunut, mutta ensimmäistä kertaa viikkoihin se ei johtunut kuumuudesta. Hän luki tutkimuspapereita, tarkasteli infografiikoita, kahlasii läpi vetoamuksia tieteilijöiltä ja kansalaisjärjestöiltä, sekä etsi videoita tunnisteilla ‘aurinkoenergian hallintaa, ei meidän’ ja ‘jäädytetään jäähdytyskrediitit’. Hän oppi, ettei aurinkosäteilyn hallinnassa käytettyjä teknologioita vielä säännelty globaalisti ja jos suunnitteilla oleva järjestelmä toteutettaisiin yksityisyrittäjien kautta Intiassa, saattaisi se asettaa suunnan muullekin maailmalle. Hän oppi, että pahimmillaan jäähdytyskrediitit olisivat jälleen yksi ilmastomuutoksen hillintäkeino, jonka vastuu jäisi yksilölle. Toteutuessaan tämä järjestelmä todennäköisesti köyhdyttäisi maailman köyhimpiä maita entisestään, vaikka tutkimusten mukaan SRM:n tulisi olla yleinen hyödyke. Suunnitelmista oltiin informoitu puutteellisesti, koska jos valtio joutuisi maksamaan koko tämän kipeästi kaivatun palvelun, olisivat välittömät kulut huomattavan korkeat. Ja surullisinta oli, että ihmiset olivat jo niin epätoivoisia ja kuumuuden murtamia, että he todennäköisesti hyväksyisivät ratkaisun kuin ratkaisun, vaikka he joutuisivat itse maksamaan koko potin. Aamunkoitteessa Tejaswini oli tehnyt päätöksensä.

Rajesh havahtui siskonsa kiivaaseen ravisteluun.

“Herää! Kyse on tulevaisuudestamme”, Tejaswini huusi.

1 Nani refers to a mother's mother

TOMORROW STORIES

Elaine, 2035, Helsinki, 26°C, warming limited to 2-2.5°C by 2100

Despite the large-scale mitigation efforts taken during the 2020s, warming could no longer be limited to 1.5°C. People are currently on the path of a 2°C world. 2-3Gt of CO₂ is being captured annually. No SRM techniques have been deployed.

“Return successful. See you soon!”

The ever-so familiar message popped on Elaine’s screen as she left the bright orange bike among a dozen of its kin. Using her fob, she stepped into the dimly-lit hall and sent a thankful thought to the worker who had fixed their general AC just a week before the heat wave.

Her study was at the other end of the old power plant, up with the other visual artists, on the third floor where they had natural light. If she was being honest, while a necessity for her work, the windows were a bit of a drag in these temperatures.

Matias’ door was slightly open and she could hear them humming along to some music. She knocked gently on the frame and peeked in. Matias was working with a two-meter tall painting of a woman – their late mother, she had heard. They had their headphones in and back turned to the door.

“Good morning!” Elaine hollered. Matias turned around grinning.

“Is it still now?” they asked.

“It is for me, ok? How’s it going?”

“Inspiringly”, Matias answered. “I’ve been up since six and could definitely recommend – It’s nice not to sweat all the time.”

“Too late for me for that”, Elaine laughed pointing at her face.

“You’re glowing, Ela, don’t worry”, Matias comforted. Elaine shook her head smiling.

“Thanks. A swim break in a few hours?”

“Count me in.”

For the past six months Elaine had been working on a two-part series on childhood. The very same six months that she and her partner had been expecting. Most of the time she felt quite embarrassed about her current work. It was all too sentimental and nostalgic and most of all, predictable. Weren’t artists supposed to be creating something novel, something that hadn’t been done before. Had there not been the pressure from the grant agency that had paid for her full, while yet non-existent exhibit, she would have probably stopped short by now. But since she had convinced a board of grumpy old men that there was value, and not only artistic, but monetary in documenting the childhood she had had and contrasting that with the one her unborn child would have, she kept telling herself there must be something to it. And then again, didn’t artists always doubt themselves? Was it not kind of part of the trade?

Elaine put her earphones in and her favorite pop music from her youth in the 2020s started playing.

“Right”, she mumbled and grabbed her paintbrush.

The piece she was currently working on was a recreation of a photo taken of her by her own mother. The picture was dated in 2002. Elaine was three years old. She and her father had built a snow horse. Looking at the picture made her feel uneasy. She was wearing a mock-off of a traditional Sami hat, a piece of clothing sold to white tourists by white people with no profit nor respect, for that matter, paid to the indigenous people whose culture was appropriated for it. They had bought it from a gift shop in Rovaniemi. While the amount of snow in the picture was astonishing in itself, the casual cultural appropriation was the reason she had chosen this picture to be part of the series. Not all things that were a given in the past were worth mourning over.

For the longest time Elaine had been convinced that she would never have children. Not only had the world seemed far too treacherous to bring new people into, she had also realized she was queer quite early on. Back then, she had taken this as a sign telling her not to procreate. Until six years ago, when she met Veera.

From the get-go Veera had been clear; she wanted children. They had talked and talked and read the news and dreaded the future and voted in elections and protested on the streets and talked some more and at some point, Elaine had started to feel safe enough to admit she wanted a child too. And even more, that she too had actually always wanted one. It had just never seemed truly possible, the world being what it was. And even now, when they were already deep in the third trimester, she had her moments of doubt. While most of earth was still livable, how long would that last? Were there some runaway effects nobody could have predicted headed their way? Could their rights to parent be stripped from them? Had they been lulled into a false sense of security by the successes in carbon capture? Were they unknowingly bringing their kid into a burning world?

Elaine was brought back to reality by a knock and Matias’ head appearing in the doorway.

“I’ve been doom scrolling for the past twenty minutes. Time for that swim, eh?”

“Sure”, Elaine said, grabbing her towel. “What’s the doom for the day?”

“Oh, the usual. The French are torching and Greece is on fire. Again.”

“Surprise, they still have forests left to burn”, Elaine sighed as they started down the hallway.

“Some bushes here and there, I guess”, Matias said grudgingly. “But some good news too. A few more DACs just went into operation and the Malaysian government finally decriminalized being gay.”

By then they had already reached the pier at the far end of the concrete cape. There were a dozen people cooling off in the water and some group was playing with a footbag. It all looked very normal. Human. Where now was a public sauna and a few local food vendors here and there had no more than ten years ago been a mountain of coal.

“Some good news, yeah”, Elaine said.

TOMORROW STORIES

Elaine, 2035, Helsinki, 26°C, lämpeneminen rajoitettu +2-2,5°C:een vuoteen 2100 mennessä

Huolimatta 2020-luvulla toteutetuista laajamittaisista mitigaatio-toimista, lämpenemistä ei saatu enää rajoitettua 1,5°C:een. Maailma on tällä hetkellä matkalla kohti +2°C:n lämpenemistä. Vuosittain otetaan talteen n. 2-3 miljardia tonnia hiilidioksidia. Auringon säteilyä heijastavia menetelmiä (SRM) ei ole otettu käyttöön.

“Palautus onnistui. Nähdään pian!”

Tuttu viesti pomppasi Elaineen näytölle, kun hän jätti kirkkaanoranssin pyörän tusinan samanlaisen joukkoon. Hän avasi oven lätkällään ja hän astui himmeästi valaistuun käytävään. Hän lähetti rakennuksen viileydestä kiittolaisen ajatuksen työntekijälle, joka oli korjannut ilmastointilaitteiston viikkoa ennen helleaaltoa.

Hänen työhuoneensa oli luonnonvalon tarpeen vuoksi vanhan voimalaitoksen toisessa päädyssä, kolmannessa kerroksessa muiden kuvataiteilijoiden kanssa. Vaikka ikkunat olivatkin välttämättömiä hänen työlleen, näissä lämpötiloissa niistä oli melkein enemmän haittaa.

Matiaksen ovi oli hieman raollaan, ja Elaine saattoi kuulla tämän hyräilevän musiikin tahdissa. Hän koputti varovasti karmiin ja kurkisti sisään. Matias työsti parhaillaan kahden metrin korkuista maalausta edesmenneestä äidistään. Hänellä oli kuulokkeet päässään ja selkä oli oveen päin.

“Huomenta!” Elaine huikkasi. Matias kääntyi ympäri virnistäen.

“Ai onko nyt edelleen huomen?” hän kysyi.

“On minulle, ok? Miten menee?”

“Inspiroivasti”, Matias vastasi. “Olen ollut valveilla kuudesta asti ja voin ehdottomasti suositella – on aika mukavaa saada taukoa hikoi-lusta.”

“Minulle se on jo liian myöhäistä”, Elaine nauroi osoittaen kasvojaan.

“Älä höpsi, Ela, sinähän hehkut”, Matias lohdutti. Elaine pudisti hymyillen päätään.

“Kiitos. Uintitauko muutaman tunnin päästä?”

“Mukana ollaan.”

Viimeisen kuuden kuukauden ajan Elaine oli työskennellyt kaksiosaisen lapsuutta käsittelevän sarjan parissa. Samat kuusi kuukautta, jotka hän ja hänen kumppaninsa olivat odottaneet lasta. Valtaosan ajasta Elaine oli vaivaantunut omista töistään. Sarja oli liian sentimentaalinen ja nostalginen ja ennen kaikkea ennalta arvattava. Eikö taiteilijoiden ollut tarkoitus luoda jotain uutta? Ellei apurahan hänen toistaiseksi olemattomalle näyttelylleen myöntänyt toimisto olisi painostanut, hän olisi todennäköisesti lopettanut jo aikoja sitten. Mutta koska hän oli jotenkin onnistunut vakuuttamaan tuon jäärähallituksen siitä, että hänen lapsuutensa tallentamisessa ja rinnastamisessa siihen, millainen lapsuus hänen syntymättömällä lapsellaan olisi, oli arvoa – eikä pelkästään taiteellista vaan myös taloudellista, hän oli päättänyt uskoa, että jotain järkeä jatkamisessa oli. Ja toisaalta, eivätkö taiteilijat aina epäilleet itseään? Eikö se ollut tavallaan osa koko ammattia?

Elaine laitto kuulokkeet korviinsa, ja 2020-luvun pop, hänen nuoruutensa suosikkimusiikki alkoi soida.

“No niin”, hän mutisi ja tarttui maalipensseliin.

Parhaillaan hän työskenteli valokuvareplikan kanssa. Alkuperäisen kuvan oli ottanut hänen äitinsä ja se oli päivätty vuoteen 2002. Elaine on kuvassa kolmevuotias. He ovat isänsä kanssa rakentaneet lumiehevosen. Kuva sai Elaineen olon epämukavaksi. Hänellä on päässään perinteisen saamen hatun jäljitelmä, vaatekappale, jollaisia valkoiset turistit ostivat lomillaan toisilta valkoisilta. Alkuperäiskansalle, jonka kustannuksella voittoa tehtiin ei annettu senttiäkään, kunnioituksesta puhumattakaan. He olivat ostaneet hatun lahjatavarakaupasta Rovaniemeltä. Vaikka kuvan lumimäärä oli jo omiaan aiheuttamaan hämmennystä, tuo arkisen kulttuurisen omimisen ilmentymä oli syy sille, että kuva oli valikoitunut osaksi sarjaa. Kaikki ennen itsestään selvänä pidetyt asiat eivät tosiaan olleet suremisen arvoisia.

Pitkän aikaa Elaine oli ollut vakuuttunut siitä, ettei koskaan hankkisi lapsia. Syy ei ollut ainoastaan se, miten epävarmalta maailma oli vaikuttanut vaan myös se, että tämä oli melko varhain huomannut olevansa queer. Hän oli pitänyt tätä merkinä siitä, ettei hänen ollut tarkoituskaan lisääntyä. Kunnes kuusi vuotta sitten hän tapasi Veeran.

Veera oli ollut aina varma siitä, että halusi lapsia. He olivat puhuneet ja puhuneet, lukeneet uutisia, pelänneet tulevaisuutta, äänestäneet, protestoineet ja puhuneet vielä lisää, ja jossain kohtaa Elaine oli alkanut tuntea olonsa tarpeeksi turvalliseksi myöntääkseen, että hänkin halusi lapsen. Ja että oli oikeastaan aina halunnut. Se ei vain ollut koskaan tuntunut todelliselta vaihtoehdolta, maailman ollessa sellainen kuin oli. Ja nytkin, vaikka raskaus oli jo loppusuoralla, oli hänellä yhä epävarmoja hetkiä. Vaikka suurin osa maailmasta oli edelleen asuinkelpoista, kuinka kauan sitä kestäisi? Oliko tiedossa joitain arvaamattomia seurauksia, joita kukaan ei ollut voinut ennustaa? Voitaisiko heiltä riistää oikeudet vanhemmuuteen? Oliko heidät huijattu perusteettomaan turvallisuudentunteeseen hiilidioksidin talteenoton onnistumisella? Olivatko he sittenkin tuomassa lastaan palavaan maailmaan?

Koputus palautti Elaineen todellisuuteen. Matiaksen pää ilmestyi ovenrakoon.

“Olen doomsrollannut viimeiset kaksikymmentä minuuttia. Olisiko aika sille uinnille?”

“Todellakin”, Elaine sanoi napaton pyyhkeensä. “Mitäs synkkää tänään?”

“Sitä tavallisia. Ranskassa on tulikuuma ja Kreikka liekehtii. Taas.”

“Ajatella, että siellä on vielä metsiä palamatta”, Elaine huokaisi heidän suunnatessaan rappusia alas.

“Joitakin pensaita nyt ainakin”, Matias totesi. “Mutta oli siellä joitakin hyviä uutisiakin. Pari uutta DACsia on otettu käyttöön, ja Malesian hallitus on viimein dekriminoinut homouden.”

He saapuivat laiturille betoniniemen päädyssä. Vedessä oli tusina ihmisiä viilentymässä, ja pieni porukka potki rannalla footbagia. Kaikki näytti kovin normaalilta. Inhimilliseltä. Samalla paikalla, jossa nyt oli julkinen sauna ja muutamia paikallista ruokaa myyviä kojuja, oli vielä kymmenen vuotta sitten ollut hiilivuori.

“Jep. Joitakin hyviä uutisia”, Elaine sanoi.

TOMORROW STORIES

Michael, 2040, Brussels, 36°C, the trajectory of +3-3.5°C by 2100

Continued droughts and heatwaves have resulted in cascading effects that threaten critical human infrastructures as well as non-human life. Healthcare and emergency systems globally are overworked due to heat-related emergencies, non-human animals are dying in vast numbers due to bush- and forest fires, supply chains are being disrupted due to dried waterways and melted roads and there are major drops in crop yields as well as constant power outages. An international emergency assembly has been called to answer.

They still had to wear suits. It was fine in the well-ventilated halls of the venue but as Michael had to walk the mile from his hotel to the conference, he was quite furious at the dress code. That being said, he knew his fury was completely displaced. Of course, it wasn't really about the dress code. It was about the cabinets after cabinets of politicians that decided not to take the threats explained to them seriously. It was about the ignorance of people. It was about countless deaths that had had no effect on the Western world until it had started happening in their own backyards. And the fact that even then, it had taken far too long.

It was the second day of the BICES2040 – Brussels Intergovernmental Climate Emergency Summit. The first day had consisted of the usual pleads from those most affected – from Métis people having their livelihoods practically ripped from them, from the last people still surviving on East Timor despite the extreme conditions, from a wildlife preservation group in Australia witnessing their helpless protectees being burned alive. So on, and so forth. After these pleads, countless leaders had held heartfelt speeches where they told how once losing their grandmothers to the heat or even not being able to have their favorite foods for breakfast because of the shortages had opened their eyes to the realities of these people and pledged to do everything that was in their power to save what was left. The second day was about the science of what could be done.

And Michael was the bearer of bad news.

Before kissing him goodbye, Anwar had told him to focus on the silver lining – if nothing else, at least they were looking into it now. His research team would most certainly be allocated a lot of funds as would others researching solar radiation management. And in some years, they could actually have enough information to have the implementation be safe and just. Anwar had a point, but it was just that that world would probably be quite different to the one they were living in now. These things tended to pile up. Who knew, if their research was still eligible then. Or if there still was international co-operation to take care of the implementation. Or even a relative peace to begin with. Or anything worth saving. Anwar also said that Michael was too cynical. But how could he not be.

He straightened his collar and looked in the mirror. Into battle, he thought. Despite the dire situation, Michael was quite happy with his presentation. It was thorough, the research was sound even if the message was grim and his deliverance was well-rehearsed. Anwar being a professional actor had been a huge help in crafting that. Thinking about the way Michael's team had told him they had had chills over the way he delivered the last sentence of his speech made him smile a little. To be fair, he was especially proud of that one.

"We could have avoided this but we decided not to and now we have been caught red-handed. The question isn't whether we wash our hands or give ourselves in. Everybody already knows. But even the worst villains sometimes have a redemption arc", he mouthed to the mirror. Then he sighed. Powerful speech or not, there was no escaping the reality. They were simply too late.

He grabbed his suitcase from the bed and walked out the room. The lobby was full of suited people and blooming houseplants. Outside people were walking past in shorts and t-shirts. It wasn't even seven in the morning. Michael took a deep breath and stepped out the automatic doors in his, frankly, ridiculous attire. The temperature change from the hotel lobby to the air outside was like a sweaty slap in the face.

TOMORROW STORIES

Michael, 2040, Bryssel, 36°C, +3-3,5°C:n lämpeneminen vuoteen 2100 mennessä

Ilmastotoimet ovat olleet riittämättömiä. Toistuvat kuivuusjaksot ja helleaallot uhkaavat kriittistä infrastruktuuria sekä kaikkea elämää. Sekä terveydenhuolto- että hätäkeskusinfra on ylikuormittunut kuumuuden aiheuttamien onnettomuuksien vuoksi, muunlaisia eläimiä menehtyy massoittain pensas- ja metsäpalojen takia, toimitukset ovat häiriintyneet kuivuneiden vesiväylien ja sulaneiden teiden takia, sadot ovat olleet ennätyksellisen huonoja ja laajoja sähkökatkoksia esiintyy jatkuvasti. Kansainvälinen hätäkokous on kutsuttu koolle vastaamaan tilanteeseen.

Heitä vaadittiin yhä käyttämään pukuja. Se oli jotakuinkin siedettävää hyvin ilmastoiduissa tiloissa, mutta koska Michaelin piti kävellä reilu kilometri hotelliltaan konferenssikohteeseen, hän oli raivoissaan. Vaikka kyllä hän tiesi, että vihan kohde oli väärä. Ei kyse oikeasti ollut pukukoodista. Kyse oli siitä, kuinka hallitukset hallitusten jälkeen, olivat päättäneet olla ottamatta heille esitettyjä uhkia vakavasti. Kyse oli ihmisten tietämättömyydestä. Kyse oli niistä lukemattomista kuolemista, joilla ei ollut ollut vaikutusta länsimaailmaan. Ei ennen ihmisiä alkoi laota heidän omille takapihoilleen. Ja siitä, että vielä senkin jälkeen oltiin vitkasteltu.

Oli Brysselin hallitustenvälisen ilmastokriisihuippukokouksen, BICES2040:n, toinen päivä. Ensimmäinen päivä oli koostunut eniten katastrofista kärsineiden vetoomuksista – puhujankorokkeelta apua olivat pyytäneet Métis-kansa, jonka elinkeinot maailman kuumentaminen oli riistänyt, Itä-Timorin äärimmäisissä olosuhteissa yhä selviytyvät ihmiset ja australialainen luonnonsuojeluryhmä, joka joutui toistuvasti todistamaan suojeltaviensa loppua liekeissä. Ja monet, monet muut. Näiden vetoomusten jälkeen kansalliset johtajat olivat vuorostaan nousseet korokkeelle pitämään sydäntäsärkeviä puheita, joissa he kertoivat, kuinka surullisimmillaan isoäidin menettäminen kuumuudelle ja naurettavimmillaan suosikkiruuan puuttuminen aamiaispöydästä ruokapulan takia oli avannut heidän silmänsä näiden ihmisten todellisuudelle. Johtajat olivat luvanneet tehdä kaiken voitavansa pelastaakseen sen, mitä vielä oli jäljellä. Edessä olevan toisen päivän oli tarkoitus keskittyä siihen, mitä tieteen puitteissa voitaisiin tehdä. Ja Michaelin oli kerrottava huonot uutiset.

Ennen kuin tämä oli antanut hänelle hyvästelysuukon, Anwar

oli kehottanut Michaelia keskittymään kokouksen positiivisiin puoliin – jos ei muuta, niin ainakin nyt paneuduttiin oikeisiin kysymyksiin. Hänen ilmastonkorjausta tutkivalle tiimilleen myönnettäisiin varmasti varsin antelias apurahapotti – niin kuin muillekin samoja kysymyksiä tarkasteleville yksiköille. Ja joidenkin vuosien kuluttua heillä saattaisi olla riittävästi tietoa, jotta ilmastonkorjausta voitaisiin alkaa toteuttaa turvallisesti ja oikeudenmukaisesti. Anwarin sanoissa oli ideoita, mutta maailma, jossa se tehtäisiin, olisi todennäköisesti varsin erilainen kuin se, missä he nyt elivät. Nämä ongelmat kun tuppasivat kasaantumaan. Olisiko heidän tutkimuksensa edes kelvollista siinä ajassa? Olisiko kansainvälinen yhteistyö yhä voimissaan? Olisiko maailmassa edes nykyisenkaltaista suhteellista rauhaa? Tai mitään pelastamisen arvoista? Anwarin mielestä Michael oli liian kyyninen. Mutta ei hän oikein osannut olla muutaakaan.

Hän suoristi kaulustaan ja katsoi peiliin. Taisteluun, hän ajatteli. Vaikka tilanne oli synkkä, Michael oli tavallaan melko tyytyväinen esitykseensä. Se oli hyvin perusteellinen, tutkimus luotettavaa, vaikka viesti olikin synkkä, ja hänen tapansa esittää viestinsä, oli tarkkaan harjoiteltu. Anwarin ammattitaito näyttelijänä oli todellakin auttanut. Michaelia hymyilytti, kun hän ajatteli edellisen viikon harjoitusesitystään. Tiimi oli ollut hyvin vakuuttunut, yksi kollega oli jopa sanonut saaneensa viimeisistä lauseista kylmiä väreitä. Ja olihan lopetus tosiaan painokas.

“Olisimme voineet välttää tämän, mutta päätimme olla tekemättä niin. Nyt meidät on saatu kiinni itse teosta, eikä kysymys enää ei ole siitä, pesemmekö kätemme vai tunnustammeko rikoksemme. Kaikki tietävät jo. Mutta sadot ovat opettaneet meille, että pahimmatkin roistot voivat parantaa tapansa”, hän mutisi peilille. Sitten hän huokaisi. Oli puhevoimakas tai ei, todellisuutta ei auttanut paeta. He olivat yksinkertaisesti liian myöhässä.

Hän nappasi salkkunsaa sängyltä ja poistui huoneesta. Aula oli täynnä muita pukuihin pukeutuneita ihmisiä ja kukoistavia huonekasveja. Kadulla ihmiset kävelivät shortseissa ja t-paidoissa. Kello ei ollut vielä edes seitsemää. Michael hengitti syvään ja astui naurettavassa asussaan ulos automaattioivista. Lämpötilan muutos oli kuin hikinen isku kasvoihin.

TOMORROW STORIES

Faatu, 2045, Fatick, 29°C, surface-based solar reflection

As an effort to cool the climate, surface based solar reflection techniques have been applied in the global south widely to safeguard local food production. CDR has also been scaled up, but net negative emissions have unfortunately not been reached due the climate sensitivities not accounted for in the plans, resulting in temperatures continuing to increase. The world is currently on the +2.5°C trajectory.

It was quite a scene. The harvested field of groundnut next to the light green seedlings of millet next to the array of mirrors. The reflection was so strong it had her squinting even from afar. She kind of admired the simplicity of it all. Even if the admiration was clouded by the ever-present grief she felt for the world. Of course she understood that the field of mirrors didn't reflect the whole truth. The seemingly simple conclusion had required countless hours of work and so many questions. Yet, she wondered why they didn't ask them earlier? Could her generation have had a different life, if they had? Or would it have been too little, too late, even then?

Whenever Faatu came home, she paid a visit to the fields that were still the rest of her families' livelihoods. While she had had the bitter sweet luck of being a woman in the global south and having some Western good-doer pay for her tuition in a university in Dakar, through a 'give a girl a chance'-program and later being a diversity hire for the ministry of agriculture and rural equipment, the rest of her kin had stayed behind, farming the fields she had been determined to save. And given the current look of it, had somewhat succeeded to.

Her mini buzzed.

Yassa¹ in ten, read the message from her mother. She turned her back to the fields and headed back to the house. The path back was lined with a row of Royal Poinciana. As children, they had called it the path of flames, due to the fiery red flowers on the trees. Even now, walking below the crimson foliage brought up some of the magic she'd experience when running down the path as a kid. Or maybe she was just constantly homesick.

Back at the house her family had already gathered on the porch around the bowl of millet and Yassa. There were two fans on each side of the porch humming in dissonant tunes. There used to be only one.

"Sorry for taking so long", Faatu said. Her mother waved her hand. "Don't be ridiculous, you are just in time."

Her spot was still open. They sat around the bowl in the same order they always did: Faatu next to her mother followed by her two

younger brothers and their father.

"How were the mirrors?" Faatu's father asked.

"Shiny", Faatu answered as per usual.

The nights at home were almost as scripted these days. First, they would chat about the mirrors and have a laugh about the two white NGO-workers who had lived with them while overseeing their implementation years ago. It's not that they hadn't been nice or with good intentions, but they didn't seem to recognize that it had actually been the tireless work of Faatu and her family that had transpired in the mirrors being installed on their fields despite them being on the smaller side of agricultural lands and thus not automatically eligible for the first wave of the aid, not their organization's efforts. And when they had had the nerve to explain the latest developments in CDR to them as if Faatu wasn't a master of climate management herself, her family had had their fun in dragging the toubabs² in Serer³ right in front of them. It was a little mean, they knew that. After the mirrors, Faatu's brothers would bring up how shocked some of the people she worked with would be seeing her still eat with her hands and she would roll her eyes and say that some of them were rural Senegalese too, it is not like they didn't do the same at home. Lastly, she'd ask about the harvest and they'd ask about her work and in giving their answers, everyone would skillfully avoid bringing up the elephant in the room, how hot it was, how it was once again hotter than last year, and how fearful it really made them all.

After dinner they all sat on the porch peeling groundnuts. They still peeled the nuts they ate at home by hand, like her grandparents had done. There was something quite meditative about it and this is where they usually had their more difficult conversations. Adhan⁴ echoed through the village and the air felt thick. The humming from the fans sounded like a swarm of insects. Faatu fidgeted a peanut in her hand gathering courage. She knew she had to ask her family the question that had pounded her head all day.

"Aren't you scared?"

"About what, love?" her mother asked back.

"The future, I guess", Faatu answered. She could feel her brother staring at her. Her mother's hands never stopped peeling as she answered: "I don't have the time to. And it's not in our hands now is it. It's in theirs. Like it has always been"

1 A traditional Senegalese dish

2 A term used in West Africa to refer to white people

3 The language spoken in Senegal

4 Call for prayer

TOMORROW STORIES

Faatu, 2045, Fatick, 29°C, aurinkoenergian takaisinheijastus maahan asetettujen peilien avulla

Ilmaston viilennyksenä on sovellettu maahan asetettavia peilejä, jotka heijastavat aurinkoenergiaa takaisin avaruuteen. Näillä tekniikoilla on onnistuttu suojelemaan paikallista maataloutta globaalissa etelässä. Hiilidioksidin talteenottoa (CDR) on myös skaalattu, mutta nettonegatiivista päästöjä ei ole saavutettu – ilmastoherkkyyden kanssa on mitä ilmeisemmin käynyt huono tuuri. Näin ollen lämpötilat nousevat edelleen. Maailma on tällä hetkellä +2,5°C:n lämpenemisradalla.

Olihan se melkoinen näky. Sadonkorjuun jyrsimä maapähkinäpelto vaihtui lähes saumattomasti vaaleanvihreisiin hirssintaimiin, joiden vierellä komeili riveittäin peilejä. Heijastus oli niin voimakas, että se sai kaukaakin Faatun siristelemään. Jokin tuon ratkaisun yksinkertaisuudessa oli hänestä ihailtavaa. Olkoonkin, että ihailua sumensi jokseenkin lähtemätön suru maailmasta. Ymmärsihän hän, ettei peilikenttä paljastanut koko totuutta. Yksinkertaiselta näyttävän lopputuloksen taustalla oli kuitenkin lukemattomia työtunteja ja kysymyksiä. Mutta silti hän hän mietti, miksei niitä oltu alettu kysyä aikaisemmin? Olisiko hänen sukupolvellaan voinut olla erilainen elämä, jos niin olisi tehty? Vai olisiko sekin ollut liian vähän, liian myöhään?

Aina kun Faatu palasi kotiin, hän kävi katsomassa peltoja, jotka olivat edelleen hänen perheensä elinkeino. Katkeransuloinen arpaonni oli suosinut häntä läpi elämän. Koska hän oli nainen globaalissa etelässä, joku länsimäinen hyväntekijä oli halunnut maksaa hänen opintonsa Dakarin yliopistossa 'anna tytölle mahdollisuus'-ohjelman kautta, ja valmistuttuaan hän oli tullut valituksi monimuotoisuusrekrytointina töihin maatalous- ja maaseutuvälineiden ministeriöön. Koska muu suku oli jäänyt viljelemään peltoja, oli hän omana elämäntyönään päättänyt pelastaa ne. Ja näkymän perusteella, tavallaan onnistunutkin.

Hänen mininsä hälytti.

Yassaa¹ kymmenen minuutin kuluttua, luki hänen äitinsä lähettämässä viestissä. Hän käänsi selkensä pelloille ja suuntasi kotiin. Polkua reunusti rivistö kuningaspuita. Lapsena he olivat kutsuneet sitä liekkipoluksi tulipunaisten kukintojen takia. Noiden punaisten kukkien alla kulkiessaan hän tunsu yhä eräänlaista taikaa, kuin kaiun lapsuudesta. Tai ehkä se oli koti-ikävä.

Perillä Faatun perhe oli jo kerääntynyt kuistille hirssi- ja yassakulhon ympärille. Tuulettimet kuistin kummallakin puolella surisivat dissonanssissa. Ennen niitä oli ollut vain yksi.

"Anteeksi, että kesti ", Faatu sanoi. Hänen äitinsä heilautti kättään tuhahtaen.

"Älä ole hassu, olet juuri ajoissa."

Hänen paikkansa oli yhä vapaa. He istuivat kulhon ympärillä aina

samassa järjestyksessä: Faatu, tämän äiti, Faatun nuoremmat veljet ja viimeisenä heidän isänsä.

"Kuinkas peilit voivat?" Faatun isä kysyi.

"Kiiltävästi", Faatu vastasi tavalliseen tapansa.

Faatun illat kotona etenivät nykyään kuin käsikirjoitettuna. Ensin he juttelivat peileistä ja naureskelivat niille kahdelle valkoiselle järjestötyöntekijälle, jotka olivat asuneet heidän kanssaan peilien asentamisen aikaan. Tavallaan he olivat kyllä olleet ihan mukavia ja tarkoittaneet varmasti hyvää, mutta he eivät olleet aivan ymmärtäneet omaa asemaansa. Tai sitä, että oli oikeastaan Faatun ja hänen perheensä ansiota, että peilit oltiin saatu heidänkin pelloilleen: niitä oltiin päätetty asentaa alkuun vain merkittävimmille maatalousalueille, joihin Faatun perheen maat eivät olleet automaattisesti kuuluneet, mutta Faatun lobbausministeriössä oli muuttanut suunnitelmia. Ja vaikka Faatu oli ilmasto-*muokkauksen* ammattilainen, *toubabit*² olivat jopa kysymättä luennoineet hänelle hiilidioksidin talteenotosta. Faatun ja tämän perheen ärtymys oli purkautunut toisinaan ilkeinäkin sererinkielisinä letkautuksina suoraan järjestötyöntekijöiden edessä. Peilikeskustelun jälkeen Faatun veljet naureskelivat sille, miten järkyttyneitä jotkut hänen kollegoistaan olisivat, jos näkisivät tämän edelleen syövän käsillään. Faatu pyöritteli silmiään ja sanoi, että monet heistä olivat hänen laillaan kotoisin Senegalin maaseudulta ja todennäköisesti tekivät kotonaan aivan samoin. Lopuksi Faatu kysyi sadosta ja he kysyivät hänen työstään, ja vastauksiaan antaessaan kaikki välttelivät taidokkaasti huoneessa möllöttävän elefantin mainitsemista. Kukaan ei sanonut ääneen, kuinka kuuma oli, kuinka oli taas kuumempi kuin viime vuonna tai kuinka pelottavaa se oli.

Päivällisen jälkeen he istuivat kuistilla kuorimassa maapähkinöitä. He kuorivat yhä käsin ne pähkinät, jotka jäivät kotikäyttöön, Faatun isovanhempien opettamalla tavalla. Prosessissa oli jotain meditatiivista ja kuorimisen lomassa heidän tuli luontevammin käytyä vaikeampiakin keskusteluja. *Adhan*³ kaikui kylässä ja ilma tuntui paksulta. Tuulettimien surina kuulosti hyönteisparvelta. Faatu pyöritteli maapähkinää kädessään ja keräsi rohkeutta. Tuttu kysymys oli vaivannut häntä koko päivän.

"Eikö teitä pelota?"

"Mikä niin, rakas?" hänen äitinsä kysyi takaisin.

"Tulevaisuus, kai", Faatu vastasi. Hän tunsu veljien tuijottavan. Äidin kädet eivät lakanneet kuorimasta, kun tämä vastasi:

"Ei minulla ole aikaa. Eikä se oikeastaan ole meidän käsissämme, eihän. Vaan heidän. Niin kuin se on aina ollut."

1 Perinteinen senegalilainen ruoka

2 Läntisessä Afrikassa käytetty termi valkoisista ihmisistä

3 Rukouskutsu

TOMORROW STORIES

Olli, 2050, Turku, 21°C, AMOC has collapsed

Due to continuing with current climate politics rather than dramatically cutting emissions while also scaling up CDR and researching the potential of SRM the world is now on a 3°C warming trajectory. AMOC (Atlantic Meridional Overturning Circulation) has practically collapsed. This has resulted in virtually no warming to be experienced in the Northern most parts of Europe whereas other parts of the world such as Southern Europe and Northern Africa are having to endure more and more extreme heats.

The pay is good, he told himself once again. I'd rather it be me that takes their money than someone who doesn't care. At least I can do some good with it. This had practically become a daily mantra for him as he convinced himself to sit down to edit whatever project the marketing firm that employed him was associated with. These projects were at best totally unbothered about the rest of the world and at worst borderline harmful to a number of people. Today's assignment was somewhere in between.

Olli had already looked through an hour of drone-filmed clips of Finnish countryside in its bloom, of fields of barley swaying in the wind, of dancing festival-goers having the time of their lives, of people swimming in the ocean and eating ice cream by the riverside or walking with a backpack somewhere in Lapland with the midnight sun shining over them. He was to combine this with an audio of an AI lady with the softest voice he had ever heard going: "Have the summers in your city become unbearable? Do you miss the time you could still dance in the sun and not feel exhausted? Would you like to swim in the ocean and have it be refreshing? Or do you just want to enjoy your ice cream in peace without it melting all over your hands? All this is still possible in Finland, where sum-

mer has remained a season of joy. Visit Finland, the hidden gem of the wild North, and fall in love with summer again."

He mindlessly opened his news feed next to the video editor window. There were shortages in the imports of chocolate. That's a bummer, he thought. He really liked his afternoon treats. India was suffering from heats as high as 40°C for the third consecutive week despite it being only April. Well, nothing new there. Rains were predicted for May 1st. Another bummer, his friends were planning their traditional bottomless brunch. Hurricane Kaylee had hit Charleston and the number of people missing was on the rise. He only had friends on the west coast so they would all be okay, right? He clicked on the article.

After a while, Olli leaned back in his chair. Side by side on his screen stood a smiling blonde woman with a strawberry in her hand and a pile of debris that, according to the caption, used to be a homeless shelter. He read a bit further. Apparently, Charleston had already lost a significant amount of its coastline during the last decade with the rising sea levels and more frequent flooding. That combined with the ever-increasing costs of living, more and more people had been left homeless. And now their shelter was wrecked by the storm. Olli felt uneasy.

"Well shit", he mumbled out loud and typed, 'hurricane Kaylee, donate, homelessness' onto the search bar. After just a few clicks he was a hundred euros poorer and emotionally much more content. Back to work, he thought and pushed play on the video. The woman with the strawberry switched into a clip of someone riding a water scooter. "Finland, where summer has remained a season of joy", went the soft-voiced AI.

Olli sighed. I'd rather it be me, he told himself.

TOMORROW STORIES

Olli, 2050, Turku, 21°C, AMOC on romahtanut

Nykyistä riittämätöntä ilmastopolitiikkaa on jatkettu: päästöjä ei ole leikattu tarpeeksi dramaattisesti, hiilidioksidin talteenottoa ei ole merkittävästi laajennettu eikä SRM:n (Solar Radiation Management) mahdollisuuksia ole tutkittu riittämiin. Maailma on nyt matkalla 3°C lämpenemiseen. AMOC (Atlantic Meridional Overturning Circulation) on käytännössä romahtanut. Tämän seurauksena Euroopan pohjoisimmissa osissa lämpötilat ovat pysyneet lähes ennallaan, kun taas muualla maailmassa kuten Etelä-Euroopassa ja Pohjois-Afrikassa kärsitään yhä äärimmäisemmästä kuumuudesta.

Palkka on sentään hyvä, Olli muistutti itseään. Ja on parempi, että juuri minä otan heidän rahansa. Sehän voisi olla joku sellainenkin, jota ei kiinnosta. Ainakin minä voin tehdä rahallani jotain hyvää. Tästä oli muodostunut Ollille päivittäinen mantra, jolla hän suostutteli itsensä ryhtymään töihin. Markkinointifirma, jolle hän editoi, otti nimittäin hoitaakseen projekteja, jotka olivat parhaimmillaankin täysin piittaamattomia muusta maailmasta ja pahimmillaan haitallisia määrittelemättömälle joukolle ihmisiä. Sen päivän tehtävä liikkui jossain näiden kahden välillä.

Olli oli istunut läpi jo tunnin verran drone-kuvaa kukoistavasta Suomen maaseudusta, tuulessa huojuvasta ohrasta, tanssivista festivaalikävijöistä nauttimassa elämästään, ihmisistä uimassa meressä ja syömässä jäätelöä jokirannassa tai kävelemässä rinkka selässään jossain henkeäsalpaavassa pohjoisen maisemassa keskiyön auringon paisteessa. Hänen työtehtävänsä oli yhdistää videokuva ääniraitaan, jolla pehmeä-ääninen tekoälynainen kertoi: "Ovatko kotikaupunkisi kesät tuskallisia? Kaipaatko aikaa, jolloin saatoit vielä tanssia auringossa väsymättä? Haluaisitko uida meressä ja todella virkistyä? Vai haluaisitko ehkä vain nauttia jäätelöstäsi rauhassa, ilman että se sulaa käsiisi ennen kuin ehdit? Kaikki tämä

on edelleen mahdollista Suomessa. Täällä kesä on säilynyt ilon vuodenaikana. Vieraile Suomessa, villin pohjoisen kätkeyssä helmessä ja rakastu kesään uudelleen."

Hän avasi ajattelematta uutissyötteen videonmuokkausikkunan viereen. Suklaan tuonnissa oli puutteita. Harmi, hän ajatteli. Hän niin nautti iltapäiväherkuistaan. Intiassa kärsittiin jopa 40 asteen helteistä kolmatta perättäistä viikkoa, vaikka oltiin vasta huhtikuussa. No, siinä ei tavallaan ollut mitään uutta. Vapuksi oli ennustettu sateita. Sekin oli harmillista, hänen ystävänsä suunnittelivat massiivista vappubrunssia. Hurrikaani Kaylee oli iskenyt Charlestoniin ja kadonneiden ihmisten määrä oli kasvussa. Hänellä oli tuttuja vain länsirannikolla, joten heillä ei kai ollut hätää? Eihän? Hän klikkasi artikkelia.

Jonkin ajan kuluttua Olli nojasi taaksepäin tuolissaan. Näytöltä loistivat vieretysten hymyilevä vaaleahiuksinen nainen mansikka kädessään ja jätékasa, joka kuvatekstin mukaan oli ollut kodittomien suojapaikka. Hän luki vähän eteenpäin. Ilmeisesti Charleston oli menetännyt jo merkittävän osan rantaviivastaan viimeisen vuosikymmenen aikana merenpinnan nousun ja yhä useammin toistuvien tulvien vuoksi. Elinkustannusten kasvaessa samanaikaisesti, oli yhä useampi paikallinen jäänyt kodittomaksi. Ja nyt heidän suojapaikkansa oli tuhoutunut myrskyn seurauksena. Olli tunsu olonsa epämukavaksi.

"Hitto", hän mutisi ääneen ja kirjoitti hakupalkkiin 'hurrikaani Kaylee, lahjoita, kodittomuus'. Muutaman napsautuksen jälkeen hän oli sata euroa köyhempi, mutta tynnempi. Takaisin hommiin, hän ajatteli ja painoi play-painiketta. Nainen mansikan kanssa vaihtui pätkään henkilöitä ajamassa vesiskootterilla.

"Täällä kesä on säilynyt ilon vuodenaikana", tekoälynainen selosti. Olli huokaisi. Parempi, että se olen juuri minä, hän sanoi itselleen.

TOMORROW STORIES

Runar. Oslo, 4°C, 2055, SAI and local interventions have halted Arctic melt

An internationally run subpolar-focused stratospheric aerosol injection scheme was started in the 2030s with first injections taking place in the 2040s. These efforts combined with local interventions have succeeded in cooling the Arctic region by approximately 2°C. This has curbed the summer melt of the ice sheet thus also halting the sea level rise. Emissions are at net zero.

The first pale rays of sun hit Runar's rearview mirror as he turned his car to the road leading up to the aircraft base. It was the day of the first spring injection. He felt the familiar excitement growing in his stomach as he drew closer to the base. The first flights of the year were always a whole show, but it wasn't only that. For the last two weeks he had been building up the courage to ask her out and since the day was her last day at the base, it was also his last chance to do so.

If he was being honest, he felt quite embarrassed and childish about the whole thing. They always had a Sami representative attend the base a few weeks before the annual injections began. In these sessions they revised the agreements made with the indigenous people whose lands were affected by the flights and made sure no further harm was imposed on them during the coming year. As the operation manager, Runar sat through all these meetings. That year the representative had been Elin. And she had completely swept him off his feet.

Runar parked his car and plugged it into the charger. The planes were lined up at the beginning of the runway, gleaming in the sunrise. Looking at them he felt quite proud to be part of such a giant feat. Sure, he wished it would have never have had to come to this. But by the time he was born, it not going this way wasn't even a real option anymore. His generation had been let down by the previous ones in that sense. Not that there hadn't been those who had tried, but while their efforts had most certainly not been in vain, there simply hadn't been enough of them to have all the changes happen soon enough. So Runar's generation had sort of had to hit the ground running with the whole cooling scheme. In middle school, his class had visited the declining Jostedalbreen and the insurmountable grief he had felt for the glacier had made him decide he wanted to do whatever he could to save it. Flashforward twenty years he was managing one of the bases in the international operation to cool down the Arctic to save the summer sea ice. And it seemed they were succeeding.

He was the first to arrive at the base. He put the kettle on and looked through the packets of tea they had at hand. He remembered Elin saying she preferred slowly brewed English breakfast with a splash of oat milk in the morning. English breakfast it is, Runar thought and immediately rolled his eyes at himself. Why was he being such a golden retriever?

The hiss from the automatic doors gave Elin away a second before she said:

"Good morning!"

Runar turned around with two cups in his hands.

"Morning! I made you tea. English breakfast with oat, right?" As if he didn't remember.

"Wow, thank you. That's so kind of you", she answered, touching his shoulder before taking the cup from his hands. Runar felt himself blushing a little. He cleared his throat and walked over to the table so that she wouldn't notice.

"Today is the day, eh? How are you feeling?" he asked, sitting down.

"To be honest with you, really sad", Elin answered sitting across from him.

"Oh... Why is that?" he stuttered.

"Well, you know. This whole thing is such a vivid reminder of what went wrong. I mean, first we neglect the earth until it threatens to take us down with it and then we engineer it back to what it was before the whole debacle. Don't get me wrong, it's good we're doing this but I just wish we didn't have to. I wish my people wouldn't have had to agree to this. It's just... So much pointless back and forth. And it's just unfair", Elin explained.

"Yeah, I think I know what you mean", Runar sighed. "I mean, I can't really understand what it's like to you but I wish you wouldn't have had to either. But this is all temporary, yeah? It will end one day."

"If the big bad men keep their promises", Elin said.

"I'll see that they do", Runar answered, making Elin break a smile. They sat in silence for a bit.

"I think I'm also a little sad this is ending –", Elin began but was cut off by the hiss of the automatic doors and a flock babbling of pilots storming in the room.

An hour later they were stood side by side looking at the runway where the planes were preparing for take-off. Runar and Elin both had earpieces in. Runar was doing the last checks on the pad and waiting for the 'ok' from general air traffic control.

"SAIL-43K, A1, ready for take-off", said the voice in their earpieces.

"Air traffic control, take-off approved", said another voice. Runar gave the A1 the take-off order through the pad and the plane started rolling on.

"Here we go", he said to Elin. As she watched the plane ascend to the sky Elin suddenly leaned towards Runar to yell over the noise from the engines:

"You know before, when I said I was sad that this was ending I was kind of referring to, well, working together."

Runar kept his eyes on his pad as if he was concentrating on watching the climb of the animated plane on the screen.

"And I don't know, I just... Since we're not technically colleagues anymore... Can I take you to dinner?" Elin finished.

"SAIL-43K, A1, at 13 kilometers, preparing for injection", said the voice in their earpieces.

"I would really like that", Runar answered grinning.

TOMORROW STORIES

Runar, Oslo, 4°C, 2055, SAI ja paikalliset toimenpiteet ovat pysäyttäneet Arktisen sulamisen

Kansainvälinen subpolaarisen alueen stratosfääriin ruiskutettavien aerosolien injektio-ohjelma (SAI) käynnistettiin 2030-luvulla. Ensimmäiset ruiskutukset tapahtuivat 2040-luvulla. Nämä ponnistelut yhdessä paikallisten toimenpiteiden kanssa ovat onnistuneet viilentämään Arktista aluetta noin 2°C:lla. Tämä on hillinnyt jääpeitteen sulamista kesällä ja pysäyttänyt merenpinnan nousun. Kasvihuonekaasupäästöt ovat nettonollassa.

Auringon ensimmäiset kalpeat säteet osuivat Runarin taustapeiliin, kun hän käänsi autonsa lentokentälle johtavalle tielle. Oli kevään ensimmäisten aerosoliruiskutusten päivä. Mitä lähemmäs kenttä tuli, sitä suuremmaksi jännitys Runarin vatsassa kasvoi. Vuoden ensimmäiset lennot olivat aina suuri show, mutta se ei tällä kertaa ollut ainoa syy jännitykseen. Viimeisten kahden viikon aikana Runar oli kerännyt rohkeutta pyytää Eliniä treffeille ja koska päivä oli myös tämän viimeinen tukikohdalla, se oli myös Runarin viimeinen tilaisuus.

Oikeastaan Runaria nolotti koko juttu. Ihastus sai hänet tuntemaan olonsa lapselliseksi. Joka vuosi, Norjan saamelaisneuvostosta saapui edustaja tukikohtaan muutamaksi viikoksi ennen vuotuisten ruiskutusten alkamista. Edustajan johdolla tarkistettiin alkuperäiskansojen, joiden maihin lennot eniten vaikuttivat, kanssa tehdyt sopimukset, ja varmistettiin, ettei heille aiheutuisi lisää haittaa tulevan vuoden viilennystoimista. Operatiivisena johtajana Runar istui kaikissa näissä kokouksissa ja neuvotteluissa. Sinä vuonna neuvoston edustaja oli ollut Elin, ja Elin oli valloittanut hänet täysin.

Runar pysäköi autonsa ja kytki sen latauspisteeseen. Lentokoneet seisoivat kauniissa rivissä kiitoradan alussa, auringonnousussa kimmeltäen. Niitä katsellessaan Runar tunsu ylpeyttä. Olihan operaatio kuitenkin valtava saavutus. Tietenkin hän olisi toivonut, ettei maailma olisi koskaan ajautunut pisteeseen, jossa SAI muuttui välttämättömäksi. Mutta jo hänen syntymänsä aikaan vaihtoehdot olivat olleet vähissä. Edelliset sukupolvet olivat siinä mielessä mokaanneet. Toki oli ollut niitäkin, jotka olivat todella yrittäneet saada kelkan kääntymään, mutta vaikka heidän ponnistelunsa eivät olleet suinkaan olleet turhia, heitä oli yksinkertaisesti ollut liian vähän tarpeeksi nopean muutoksen aikaansaamiseksi. Joten Runarin sukupolven oli ollut pakko olla ammattilaisia jo syntyessään. Alakoulussa hänen luokkansa oli tehnyt retken vetäytyvälle Jostedalsbreenille. Se käsittämätön suru, jonka jäätikön sulaminen oli hänessä laukaissut, oli ajanut Runarin ilmastonkorjauksen pariin. Ja nyt, kaksikymmentä vuotta myöhemmin, hän johti Norjan tukikohtaa kansainvälisessä operaatiossa Arktisen alueen viilentämiseksi ja kesämerijään säilyttämiseksi edes osittain. Ja toistaiseksi, projekti vaikutti toimivan.

Runar saapui tukikohdalle ensimmäisenä. Hän täytti vedenkeitin ja kaivoi kaapista esiin kaikki teevaihtoehdot. Hän muisti Elinin maininnee pitävänsä aamuisin hitaasti haudutetusta English breakfastista tilkalla kauramaitoa. English breakfastia siis, Runar ajatteli ja pyöräytti välittömästi silmiään. Hänhän käyttäytyi kuin mikäkin kultainenoutaja.

Liukuovien siyahdus paljasti Elinin saapumisen sekuntia ennen kuin tämä huikkasi:

“Huomenta!”

Runar käännähti kuppi kummassakin kädessään

“Huomenta! Keitin sinullekin teen. English breakfast kauralla, eikö niin?” Niin kuin hän ei muka olisi muistanut.

“Vau, kiitos. Tosi ystävällistä”, Elin vastasi. Ottaessaan kupin, hän hipaisi pikaisesti Runarin olkapäätä. Runar tunsu punastuvansa. Hän kröhi kiusaantuneena ja käveli pöydän luo, välttääkseen Elinin katseen.

“No, tänään on se päivä. Miltä tuntuu?” hän kysyi istuutuessaan.

“No oikeastaan tosi surulliselta”, Elin vastasi istuutuen vastapäiseen tuoliin.

“Ai... Miksi niin?” hän kysyi varoen.

“No, tuota. Koko tämä homma on niin elävä muistutus kaikesta siitä, mikä meni pieleen. Tai tiedäthän, ensin me laiminlöimme maapalloa, kunnes se uhkasi viedä meidät mukanaan ja nyt väännämme sen väen väkisin takaisin sellaiseksi, kuin se oli ennen koko sotkua. Älä nyt ymmärrä väärin, on hyvä, että teemme tätä, mutta toivoisin vain, ettei meidän olisi pakko. Ja toivon, ettei kansani olisi joutunut suostumaan tähän. Se tuntuu vain... Niin turhalta jaanaamiselta. Ja epäreilulta”, Elin selitti.

“Joo, luulen ymmärtäväni, mitä tarkoitat”, Runar huokaisi. “Tai enhän minä todella voi ymmärtää, miltä sinusta tuntuu, mutta toivon myös, että ette olisi joutuneet tähän. Ettemme olisi kukaan. Mutta tämä on väliaikaista. Tämä päättyy jonain päivänä.”

“Jos isot pahat miehet pitävät lupauksensa”, Elin sanoi.

“Siitä minä pidän huolen”, Runar vastasi saaden Elinin hymyilemään. He istuivat hetken hiljaa.

“Luulen, että olen myös vähän surullinen siitä, että tämä päättyy –”, Elin aloitti, mutta ovien sihinä keskeytti hänet ja samassa sisään poukkasi koko joukko iloisesti pulisevia lentäjiä.

Tunnin kuluttua he seisoivat rinnakkain kiitoradan päässä ja katselivat, kuinka koneet valmistautuivat nousuun. Kummallakin oli korvassaan pieni vastaanotin. Runar teki viimeisiä tarkistuksia tabletillaan ja odotti ok:ta lennonjohdolta

“SAIL-43K, A1, valmiina nousuun”, ääni korvanapeissa sanoi.

“Lennonjohto hyväksyy”, vastasi toinen ääni. Runar antoi tabletillaan A1:lle lähtökäskyn ja kone alkoi rullata kiitorataa pitkin.

“Tästä se lähtee”, hän sanoi Elinille. He katselivat, kuinka kone kiihdytti ja lähti kohoamaan taivaalle. Yhtäkkiä Elin nojautui Runarin puoleen ja huusi koneiden moottoreiden melun yli:

“Tiedätkö, aiemmin kun sanoin olevani surullinen siitä, että tämä päättyy, viittasin tavallaan myös, no, siihen, että me emme enää työskentele yhdessä.”

Runar piti katseensa näytössä teeskennellen keskittyvänsä tarkkailemaan animoidun lentokoneen nousua näytöllä.

“Ja no, en tiedä, mutta... Koska emme teknisesti ottaen ole enää kollegoita... Voinko viedä sinut illalliselle?” Elin lopetti.

“SAIL-43K, A1, 13 kilometrissä, valmistaudun aerosoliruiskutukseen”, kuului ääni korvanapeissa.

“Se olisi minusta tosi mukavaa”, Runar vastasi virnistäen.

TOMORROW STORIES

Jerina, 2070, Belgrade, 16°C, after SRM termination shock

SRM was employed on a large scale during the 2030s. Due to an unprecedented economic downturn and social unrest caused by another global pandemic in the 2050s combined with an ill-planned governance of the technologies, the management was rapidly terminated leading to a termination shock resulting in a warming rate of 0.3-0.4°C per decade (approximately twice as fast as the current rate).

Humidity from outside had fogged up the windows. Her mini was in the middle of going through the morning's you-should-knows.

"Temperature: 16°C. Peak expected at 20°C. High chance of showers. Visibility: low. Traffic: below average. Air quality: average. Acute hazards, radius 20 kilometers: negative. Today you have: mom's birthday, pick up cake before noon, call Sasha. Is there something else I can tell you?"

Jerina silenced the tiny computer and crossed her arms. Somehow it was still chilly in her apartment despite it being the warmest January she remembered. The windows didn't exactly keep the humidity out.

Her mother was turning 70 on the day. Jerina already felt exhausted. Ever since her brother had moved away they hadn't been on the best of terms. She wasn't really sure if she was blaming her for Sasha's leaving or if she just saw him in her. It wasn't like she had really asked, though. It was tiring all the same. Jerina sighed and drew a smiley face in the fog on the window. Better get to it then, she thought.

Sasha wasn't the only one who had moved away recently. The country was deep in the economic downturn and with the summers starting to become absolutely unbearable, more and more people had flocked out not only from the capital but from Serbia altogether. Half of the apartments in Jerina's block of flats were empty. Just before Christmas the family next door had packed up and left for 'the north'. Jerina hadn't asked what that meant for them. For Sasha it had been a commune in Southern Sweden with twenty other escapees. They grew most of their food on the site, tended to some animals rescued from farms gone bankrupt and practiced regenerative culture. Or so she had heard.

Her mini let out a quiet bling as a sign of the money transfer going through.

"Thank you for shopping with us", said the machine behind the counter as she picked up her cake.

Once out of the shop she tasked the mini with calling her brother. Sasha picked up after three dials.

"Sister-dear. To what do I owe the pleasure?" he exclaimed. Jerina held up the cake to the camera.

"I know you're not too into keeping up with your old life, but it's mom's 70th for god's sake", she sighed.

"Glad to hear you think so highly of me", Sasha shot back. "I already called her."

"Oh." Jerina's tone softened. She knew they had not spoken in a long while. "How was it?"

Sasha shrugged. "She had... a lot to say I guess. See for yourself. But how have you been?"

While something in Sasha's tone as well as dodging speaking of their mother was off, she answered:

"Nothing too special I guess. It's so quiet these days. Oh, and they offered me your old position at the Uni."

She noticed a little twitch on Sasha's face.

"You told mom yet?"

She shook her head. Sasha looked... worried? Sad? Angry?

"What?" she questioned. "Why are you looking at me like that? It's not like you were coming back anytime soon!"

Sasha looked away from the camera and shook his head.

"No, I just... You sure you should take it? There are universities elsewhere too, you know", he said.

"And you would know", Jerina mumbled. Somehow, they always ended up arguing.

"This was what I wanted, remember that", Sasha said.

"I haven't forgotten. Just like you wanted to leave your own mother behind", she hissed. "Just because it was your choice, doesn't mean it was the right one."

Sasha frowned. They stared at each other in silence for a minute.

"Tell mom happy birthday for me, yeah", Sasha finally said. "And tell her I said I tried."

Then he hung up.

Jerina cut a generous piece of the cake and put it on one of the plates.

"How does it feel to be 70?" she asked her mom who had wheeled over to the table.

"Old", her mother grumbled before digging into the cake. Cheerful as ever, Jerina thought.

"Your brother called me today", Jerina's mom said. "Asked the same thing."

"Yeah, I called him too", Jerina answered. "Told me to tell you 'he tried'."

Her mom looked a little flustered.

"Did he?" she asked.

"Well, he told me there are universities elsewhere. Once I told him they offered me his old position."

Her mom set down her plate with a serious look on her face.

"You didn't take it, did you?"

"Not yet, no... What's up mom?" Jerina was starting to feel a bit worried. Her mom sighed in relief.

"And you're not going to", she said firmly.

"Excuse me?"

"You're not going to take the position. Your brother is right. There are universities elsewhere. And there is no future here!"

Jerina felt startled.

"Mom! What are you on about?"

Her mom wheeled around the table over to her.

"You cannot stay here."

Jerina stared at her completely stunned. Hadn't she been angry at Sasha for leaving. Hadn't she taken it all out on her for the past two years. Or could it have been the other way around? But it made no sense! She could feel a lump starting to form in her throat.

"But mom... You are here. It's not like I really can go", she whispered. It had never been an option. At least not a real one. Especially after Sasha. Jerina's mother took her hand into hers and looked straight into her eyes. The lump in Jerina's throat felt like the size of an orange.

"Jerina. I'm seventy. I feel seventy. I'm old. I'm fine going down with this city. But not with you doing the same."

TOMORROW STORIES

Jerina, 2070, Belgrad, 16°C, SRM:n terminaattiosokin jälkeen

SRM-teknologiaa otettiin laajamittaisesti käyttöön 2030-luvulla. 2050-luvulla toinen maailmanlaajuinen pandemia aiheutti äkillisen taloudellisen taantumun ja yhteiskunnallisia levottomuuksia, joiden seurauksena SRM-skeema ajettiin nopeasti ja hallitsemattomasti alas. Tämä johti terminaattiosokkiin, jonka seurauksena vuosikymmenkohtainen lämpenemisnopeus kiihtyi 0,3-0,4°C:een. (noin kaksi kertaa nykyhetken nopeus).

Ulkoa tullut kosteus oli huurruttanut ikkunat. Hänen mini-tietokoneensa kävi parhaillaan läpi aamun sinun-tulisi-tietää- listaa.

“Lämpötila: 16°C. Odotettava lämpötilahuippu: 20°C. Sateen mahdollisuus korkea. Näkyvyys: huono. Liikenne: alle keskiarvon. Ilmanlaatu: kohtalainen. Äkilliset vaarat, 20 kilometrin säteellä: negatiivinen. Tänään sinulla on: äidin syntymäpäivä, hae kakku ennen puoltapäivää, soita Sashalle. Onko jotain muuta, mitä voisin kertoa sinulle?”

Jerina hiljensi mininsä ja risti käsivartensa. Jotenkin asunnossa oli edelleen kylmä, vaikka tammikuu oli lämpimin hänen koskaan kokemansa. Ikkunat eivät kai juurikaan estäneet kosteutta hiipimästä sisään.

Hänen äitinsä täytti tänään 70 vuotta. Jerina oli jo valmiiksi uupunut. Siitä lähtien, kun hänen veljensä oli muuttanut pois, he eivät olleet olleet parhaissa väleissä. Jerina ei tiennyt, syyttikö äiti tätä Sashan lähdöstä vai näkikö hän vain veljen yhä Jerinassa. Eikä hän ollut koskaan kysynytäkään. Kumpikin vaihtoehto oli kuitenkin väsyttävä. Jerina huokaisi ja piirsi hymynaaman ikkunaan. Parempi ryhtyä toimeen, hän ajatteli.

Sasha ei ollut ainoa, joka oli äskettäin muuttanut pois. Maa oli syvällä taantumassa ja kesien muututtua sietämättömiksi, yhä useammat ihmiset olivat paenneet pääkaupungista ja jopa Serbiasta. Jerinan kerrostalossa jo puolet asunnoista oli tyhjiään. Juuri ennen joulua naapuriperhe oli pakannut tavaransa ja lähtenyt 'pohjoiseen'. Jerina ei ollut kysynyt, mitä se näille merkitsi. Sashalle se oli ollut yhteisö Etelä-Ruotsissa, parinkymmenen muun paenneen kanssa. He kasvattivat suurimman osan ruuastaan itse, hoitivat muutamia suljetuilta maailoilta pelastettuja eläimiä ja harjoittivat uusiutuvaa kulttuurua. Tai niin hän oli kuullut.

Hänen mininsä kilahti merkiksi rahansiirron onnistumisesta. “Kiitos ostoksistasi”, kassalaite toivotti, kun hän nosti kakun tiskiltä syliinsä.

Kaupasta päästyään Jerina soitti veljelleen. Sasha vastasi kolmen tuuttauksen jälkeen.

“Siskorakas. Mikä suo minulle tämän ilon?” hän huudahti. Jerina kohotti kakun kameran eteen.

“Tiedän, ettet ole kova pitämään yhteyttä vanhaan elämääsi, mutta äiti täyttää tänään 70, herran tähden”, hän huokaisi.

“Ilo kuulla, että ajattelet minusta noin kauniisti”, Sasha vastasi. “Soitin hänelle jo.”

“Ai.” Jerinan äänensävy pehmeni. Hän tiesi, etteivät he olleet puhuneet aikoihin. “Miten se meni?”

Sasha kohautti olkiaan. “Hänellä oli... paljon sanottavaa. Kohtahan näet. Mutta miten sinulla sujuu?”

Vaikka jokin Sashan äänensävyssä ja välttelyssä oli kummallista, Jerina ei jäänyt inttämään vaan vastasi. “Ei mitään erityistä. Täällä on

niin hiljaista nykyään. Aivan, ja ne tarjosivat minulle sinun vanhaa paikkaasi yliopistossa.”

Sashan kasvoilla välähti jokin.

“Oletko vielä kertonut äidille?”

Jerina pudisti päätään. Sasha näytti... huolestuneelta? Surulliselta? Vihaiselta?

“Mitä nyt?” Jerina kysyi. “Miksi katsot minua noin? Ihan kuin sinä muka olisit palaamassa takaisin!”

Sasha käänsi katseensa ruudusta ja pudisti päätään.

“Ei, vain... oletko ihan varma, että sinun pitäisi ottaa se? On niitä yliopistoja muuallakin”, hän sanoi.

“Ja sinähän sen tiedät”, Jerina mumisi. Jotenkin he päätyivät aina riitelemään.

“Minä halusin juuri tätä, muistathan sen”, Sasha sanoi.

“En ole unohtanut. Aivan kuten sinä halusit jättää oman äitisi tänne”, hän sähisi. “Se, että se oli sinun valintasi, ei tee siitä oikeaa.”

Sasha rypisti kulmiaan. Hetken he tuijottivat toisiaan hiljaisuudessa.

“Sano äidille hyvää syntymäpäivää puolestani”, Sasha sanoi viimein. “Ja kerro hänelle, että yritin.”

Sitten hän sulki puhelun.

Jerina leikkasi muhkean palan kakkua ja asetti sen lautaselle.

“Miltä tuntuu olla 70?” hän kysyi äidiltään, joka oli rullannut pöydän ääreen.

“Vanhalta”, hänen äitinsä murahti ja kävi kakun kimppuun. Yhtä iloinen kuin aina ennenkin, Jerina ajatteli.

“Veljesi soitti minulle tänään”, Jerinan äiti sanoi. “Kysyi samaa.”

“Joo, minäkin soitin hänelle”, Jerina vastasi. “Hän käski kertoa sinulle että 'yritti'.”

Äiti katsoi Jerinaa kysyvästi.

“No tekikö hän niin?” hän tenttasi.

“Tjaa. Hän kertoi minulle, että on muitakin yliopistoja. Kun kerroin hänelle, että minulle tarjottiin hänen vanhaa paikkaansa.”

Äiti laski lautasena vakavana.

“Et kai ottanut sitä vastaan?”

“En vielä, ei... Mitä on meneillään, äiti?” Jerina tunsu pistävän huolen rinnassaan, mutta hänen äitinsä huokaisi helpotuksesta.

“Etkä muuten otakaan. Veljesi on oikeassa. On niitä yliopistoja muuallakin. Ja täällä ei ole tulevaisuutta!”

Jerinan suu lokahti auki.

“Äiti! Mitä sinä selität?”

Tämä rullasi tuolinsa pöydän ympäri hänen luokseen.

“Et voi jäädä tänne.”

Jerina tuijotti äitiään typeryneenä. Mutta eikö äiti ollut ollut vihainen Sashalle tämän lähdöstä? Eikö hän ollutkin aina purkanut sitä Jerinaan? Vai oliko kaikki ollutkin kaiken aikaa päinvastoin? Pala alkoi nousta Jerinan kurkkuun.

“Mutta äiti... Sinä olet täällä. Enhän minä nyt voisi oikeasti mennä”, hän kuiskasi. Se ei ollut koskaan ollut vaihtoehto. Ei todellinen. Ei Sashan lähdön jälkeen. Äiti otti Jerinaa kädestä. Pala Jerinan kurkussa tuntui appelsiinin kokoiselta.

“Jerina. Olen seitsemänkymmentä. Tunnen olevani seitsemänkymmentä. Olen vanha. Minulla ei ole mitään sitä vastaan, että kuihdun tämän kaupungin kanssa. Mutta en voi antaa sinun tehdä samoin.”